

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udvalgte digte

Citation: Ewald, Johannes: "Udvalgte digte", i Ewald, Johannes: *Udvalgte digte*, udg. af Esther Kielberg ; Kim Ravn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 271. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald02dkval-shoot-idm140323880461408/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

(formår at synes) skønt bag det tågeslor, der bryder visdommens lysglans. (formår at synes) lyst i den evigt mørke nat. – *Dunop*: tågeslor. – *brykker*: bryder. – *lyve* (*Glædens Dragt*): tale usandt om.

- 137 *der (altfor svage Sleep)*: deres. – *Hævstens Tid*: dvs. Guds væde. – *kalde*: påkalder.

Til Thalías Caroline paa hendes Fødselsdag d 5te Febr: 1772

Trykt efter SS bd. 5, s. 185–87, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol. nr. XVII, nr. 2, 1^v–2^v (A). Trykt i *Lommedag for Skuespilyndere* udgivet af Knud Lync Rahbek (1788), s. (55)–60.

- 137 *Thalías Caroline*: den unge skuespillerinde Caroline Walter, jf. n.t.s. 68. Thalia var if. gr. mytologi komedens muse. – *undenise*: meddele, underrette. – *Pindus*: gr. Pindos, bjerg helliget Apollon og muserne. – *den sis*: den som sin. – *vigtigt* (*Smil*): betydningsfuldt. – *Olymp*: gr. Olympos, bjerg i det nordl. Grækenland, i gr. mytologi gudernes bolig.
- 138 *næke*: livlige; livskraftige. – *føst*: her: ikke mere end, kun lige (dvs. værende på et tidligt stadium). – *sig selv*. – *kyssede*. – *Der* (*Hjertes*): deres. – *Vink*: tegn, gestik. – *Polyhymnia*: muse for de hellige hymner.
- 139 *hulde*: skønne. – *Gattier*: lat. for det gr. chariter, tre gudinder for skønhed og ynde, knytter til bl.a. kærlighedsgudinden Afrodite og muserne. – *Som Skildes ey*: som ikke kan beskrives. – *Venus*: if. rom. mytologi navn for kærlighedsgudinden; på gr. kaldet Afrodite. – *næskelig*: her nok i positiv betydning: klogt, underfundigt. – *Hebe*: ungdommens gudinde. – *Cybele*: lilleasiatisk gudinde; opfattet som gudernes mor. – *svættedes*: stredes. – *Juno*: if. rom. mytologi g.m. den øverste gud Jupiter. Parret svarer i gr. mytologi til Zeus og Hera. Juno var kvindernes og kvindelivets gudinde. – *Nanon*: den fr. adelsdame N. de Lenclos (1620–1705), kendt for sine mange kærlighedsventyr; holdt i Paris en elegant salon.
- 140 *Saturnia*: Juno. – *Sigærens*: spøg, leg. – *Pind*: genitiv af *Pindus*, se n.t.s. 137.

Aftenen. Et Fragment II

Trykt efter SS bd. 5, s. 191, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol., nr. XIX, 2^v. Trykt i *Molbech* s. 235 med bemærkningen: »Til samme Fragment [dvs. »Aftenen (I)«, ovf. s. 130] høre, som det synes, følgende Linjer:»

Poenitenten et Fragment

Trykt efter SS bd. 5, s. 193-94, hvis tekstgrundlag er NKS 489^c fol., nr. XIX, 3^v (A). Trykt i *Molbech*, s. 235-36. Versemålet er det daktyliske heksameter. Datering: if. Brix sandsynligvis skrevet 1776-77.

- 140 *Poenitenten*: den angrende, bødferdige. – *Vänder(s)*: betegnelse for mennesket med henblik på livsvandringen; jf. n.t.s. 67, *Staa stille Hund*. – *Jordens Gud*: mennesket. – *Stevens usnitte Broder*: Adam før syndefaldet. – *Euphrat(s)*: ð.s.s. Fra, if. 1. Mos. 2,14 en af de fire hovedstrømme, i hvilke floden i Edens Have delte sig. E. gennemløber Tyrkiet, Syrien og Irak.
- 141 *Midleren(s)*: formidleren; om Kristus som mellemmand mellem Gud og menneske. – *Drukken*: betaget, henrykt. – *slunrede Lov-Sang*: betydningen er vel: befandt mig i en drømmeagtig tilstand, i hvilken jeg lovsang Kristus. – *Purpur*: kostbar, mørkerød farve med blåligt skær; værdighedstegn. – *sværmende*: summende. – *bekymrede Tralle*: mennesker, der er underlagt deres verdslige bekymringer. – *han var det*: det var ham. – *Ewald*: udeladt i en efterfølgende variant med mange rettelser; denne kan sammenfattes sådan: »Himmel, hvor var jeg? – hvor er jeg endnu? Min salige Fører, / Stands din brusende Flugt – Fra Virvel til Virvel bortreved, / Trættes min Sjæl – den spæde, den quæles af mødende Tanker; / Alt for store før Aander i Støv – dem fatte kun Engle –/ Stands din Flugt thi flaggrende dale de matte Vinger – / Hist min Ven, hist seer jeg en Høy, som indbyder til Hvile – / Yndige Høy, hvor venlig du dog tilsmiler den træne / I den balsamiske kjølede Luft, som skjærtser omkring dig – / I dine Skygger er Kjærlighed, Fred, og smeltende Tanker – / Fra din bemoosede Top nedstrømmer den reeste Vellyst – / Her lad mig hvile min trætete Sjæl og ledske mit Hjerte – / Yndige Høy – men hvi gyser min Aand og tisser af Andagt / Meer end før? – Hvi smelter jeg bort i væmodige Tåarer? – / Anger opfylder mit Bryst – mit skjælvende Knæ nedbøyes – / o min Fører, hvi kryber / Iisnende Længsel i Sangerens Bryst, i det